

Przedmiotowe zasady oceniania z języka polskiego w Szkole Podstawowej nr 8

I. Formułowanie i sprawdzanie wymagań edukacyjnych:

1. Nauczyciele języka polskiego na początku roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania, o sposobach sprawdzania osiągnięć uczniów, a także o zasadach oceniania (PZO).
2. Obowiązkiem rodziców jest zapoznanie się ze szczegółowymi zasadami oceniania (Przedmiotowe Zasady Oceniania), dostępnymi na stronie internetowej szkoły.
3. Nauczyciel przedstawia uczniom:
  - a) warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych,
  - b) wymagane wiadomości i umiejętności wynikające z przyjętego programu nauczania,
  - c) podział form sprawdzania wiedzy i umiejętności.
4. W celu uzyskania obiektywnej oceny ucznia nauczyciele stosują następujące formy sprawdzania wiadomości i umiejętności:
  - a) odpowiedzi ustne ucznia,
  - b) testy,
  - c) sprawdziany (z lektur i poszczególnych działów, również z gramatyki),
  - d) kartkówki,
  - e) wypracowania,
  - f) dyktanda,
  - g) ćwiczenia redakcyjne i gramatyczne na lekcji,
  - h) testy sprawdzające umiejętność pracy z tekstem,
  - i) projekty edukacyjne.

5. Uczeń może również uzyskać ocenę z następujących form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- a) recytacja,
- b) referat,
- c) praca w grupie,
- d) praca dodatkowa,
- e) aktywność,
- f) zadania domowe.

6. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego i noszenie podręcznika.

7. W trakcie jednych zajęć edukacyjnych uczeń nie może być oceniany więcej niż dwa razy z bieżącego materiału (wyjątek stanowią zajęcia, w czasie których nauczyciel oddaje ocenione prace długoterminowe, np. sprawdziany, wypracowania itp.).

8. Pisemne sprawdziany wiadomości, obejmujące większą partię zrealizowanego materiału, zapowiadane są z przynajmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

9. Pisemne formy sprawdzania wiedzy zostaną poprawione, ocenione i wpisane do dziennika przez nauczyciela w terminie do trzech tygodni.

10. Jeżeli uczeń opuścił więcej niż 50 % zajęć języka polskiego, nauczyciel tego przedmiotu może zobligować go do napisania egzaminu klasyfikacyjnego na warunkach opisanych w statucie szkoły.

11. Uczeń może w każdym półroczu jednokrotnie zgłosić nieprzygotowanie do zajęć edukacyjnych (chyba, że nauczyciel zdecyduje o większej ilości).

II. Kryteria oceniania:

1. Do oceny kartkówek, wypracowań (również wypracowań klasowych) oraz odpowiedzi ustnych stosuje się następujące kryteria:

niedostateczny	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
- nieznanomość treści programowych - odpowiedzi nie na temat lub brak odpowiedzi - odpowiedzi poniżej wymogów na ocenę dopuszczającą - rażące błędy	- zrozumienie tematu, ogólna orientacja w zakresie materiału programowego - splotone, niepełne wypowiedzi - sformułowane nieporadnie	- znajomość podstawowych treści programowych - poprawne odtwórcze ujęcie tematu - dopuszczalne uproszczenia	- dobra znajomość materiału programowego - poprawne ujęcie tematu - właściwy komentarz - próby formułowania	- pełna znajomość materiału programowego - pogłębione interpretacje tekstów - logiczne, poprawne ujęcie problemu	- znajomość treści na poziomie bardzo dobrym - odwoływanie się do kontekstów filozoficznych, historycznych, kulturowych, artystycznych

<p>rzeczowe</p> <p>- ubóstwo językowe</p>	<p>- dopuszczalne błędy rzeczowe</p> <p>- słownictwo ubogie</p> <p>- język w miarę komunikatywny</p>	<p>interpretacyjne i nieliczne błędy rzeczowe</p> <p>- styl ogólnie poprawny, dopuszczalne drobne błędy składniowe, gramatyczne</p>	<p>samodzielnych wniosków</p> <p>- dopuszczalne uproszczenia</p> <p>- styl poprawny</p> <p>- sprawność językowa, poprawność gramatyczna</p>	<p>- samodzielność argumentacji, wnioskowania</p> <p>- wysoka sprawność językowa</p> <p>- swobodny styl wypowiedzi</p> <p>- bogate słownictwo</p> <p>- świadome, trafne stosowanie terminów</p>	<p>- krytycyzm, śmiałość argumentacji</p> <p>- dojrzałe, samodzielne wnioskowanie</p> <p>- wysoka sprawność językowa, styl swobodny o cechach indywidualnych</p> <p>- świadome, funkcjonalne stosowanie terminów</p>
---	--	---	---	---	--

2. Ocena cząstkowa może również zostać ustalona na podstawie uzyskanej liczby punktów (np. w testach, sprawdzianach). Do niniejszych form sprawdzania wiedzy i umiejętności stosuje się następujące kryterium:

100% (lub zadanie dodatkowe) - celujący

91 – 99% - bardzo dobry

71 – 90% - dobry

51 – 70% - dostateczny

30 – 50% - dopuszczający

0 – 29% - niedostateczny

3. Kryteria oceniania prac pisemnych (wypracowań) – pod warunkiem, że nie zostaną one ocenione według kryteriów egzaminu na koniec ósmej klasy:

- zgodność treści z tematem i wyczerpanie tematu, oryginalność,
- właściwa forma i kompozycja,
- poprawność języka, zasób słownictwa, styl,
- poprawność ortograficzna i interpunkcyjna.

Uwaga: za pracę nie na temat lub pracę niesamodzielną uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

4. Kryteria oceniania dyktand:

KLASA IV	KLASA V	KLASA VI - VIII
0 błędów: celujący	0 błędów: celujący	0 błędów: celujący
1-2 błędy: bardzo dobry	1 błąd: bardzo dobry	1 błąd: bardzo dobry
3-5 błędów: dobry	2-3 błędy: dobry	2 błędy: dobry
6-8 błędów: dostateczny	4-6 błędów: dostateczny	3-4 błędów: dostateczny
9-12 błędów: dopuszczający	7-9 błędów: dopuszczający	5-7 błędów: dopuszczający
13 i więcej: niedostateczny	10 i więcej: niedostateczny	8 i więcej: niedostateczny

- Podczas dyktand i sprawdzianów ortograficznych uczeń nie może korzystać ze *Słownika ortograficznego*.

- Uczeń dyslektyczny otrzymuje test dyktanda z lukami i uzupełnia jedynie luki.

- Dla uczniów dyslektycznych nauczyciel ustala indywidualne normy zaliczeń dyktand w zależności od wskazań poradni psychologiczno-pedagogicznej.

5. Kryteria oceniania recytacji:

- stopień opanowania pamięciowego,

- trafność interpretacji głosowej tekstu (tempo i siła głosu, modulacja głosu, właściwe przestankowanie),

- zrozumienie treści.

6. Kryteria oceniania głośnego czytania:

OCENA	KLASA IV	KLASA V	KLASA VI - VIII
6	Jak na bardzo dobry. Uczeń włącza do odczytania elementy interpretacji tekstu na poziomie odczytań „aktorskich” w teatrze szkolnym.		
5	Uczeń biegle, bezbłędnie czyta nowy tekst, z uwzględnieniem akcentów logicznych, właściwego tempa i rytmu.	Uczeń wyraziście, biegle czyta nowy tekst, z uwzględnieniem akcentów logicznych, właściwego tempa i rytmu oraz z odpowiednim zaznaczeniem akcentów emocjonalnych	Uczeń wyraziście, bigle czyta nowy tekst, z uwzględnieniem akcentów logicznych, właściwego tempa i rytmu oraz z odpowiednim zaznaczeniem akcentów emocjonalnych; poprawnie, wyraźnie i wyraziście czyta różnorodne teksty z

			uwzględnieniem celu (informacja, przeżycie, perswazja itp.); odczytuje poprawnie poznane skróty i skrótowce.
4	Uczeń czyta płynnie, wyraziście, stosując znaki prawidłowego przestankowania, wcześniej poznany tekst.	Uczeń czyta poprawnie, płynnie, wyraziście nowy tekst, uwzględniając akcentowanie logiczne.	Uczeń wyraziście, biegle czyta nowy tekst, z uwzględnieniem akcentów logicznych, właściwego tempa i rytmu oraz z odpowiednim zaznaczeniem akcentów emocjonalnych.
3	Uczeń czyta poprawnie poznany wcześniej tekst, błędnie odczytuje wyrazy nowe, trudne, w większości stosuje znaki przestankowe.	Uczeń czyta poprawnie poznany wcześniej tekst, stosując znaki przestankowe (odczytuje błędnie wyrazy nowe, trudne).	Uczeń czyta poprawnie poznany wcześniej tekst, stosując znaki przestankowe; błędnie odczytuje niektóre wyrazy w nowym tekście; w większości uwzględnia zasady logicznego akcentowania
2	Uczeń czyta głośno poznany wcześniej tekst, nie zachowuje odpowiedniego tempa,	Uczeń czyta głośno poznany wcześniej tekst, nie zachowując odpowiedniego tempa,	Uczeń czyta poprawnie poznany wcześniej tekst, stosując znaki przestankowe, błędnie

	logicznego przestankowania, błędnie odczytuje wyrazy; technika głośnego czytania pozwala mu jednak na zrozumienie tekstu.	logicznego przestankowania, błędnie odczytuje niektóre wyrazy; technika głośnego czytania pozwala mu jednak na zrozumienie tekstu.	odczytuje wyrazy nowe, trudne; technika głośnego czytania pozwala mu na zrozumienie czytanego głośno tekstu.
1	Technika głośnego czytania jest tak słaba, że uczeń nie rozumie głośno czytanego tekstu; uczeń błędnie odczytuje większość wyrazów, nie stosuje logicznego przestankowania.	Technika głośnego czytania jest tak słaba, że uczeń nie rozumie głośno czytanego tekstu; uczeń błędnie odczytuje większość wyrazów, nie stosuje logicznego przestankowania.	Uczeń nie opanował techniki głośnego czytania, co uniemożliwia mu wykonywanie najprostszyc zadań i ćwiczeń oraz samodzielne uczenie się.

7. Prowadzenie i ocena zeszytów przedmiotowych

- a) Uczeń ma obowiązek systematycznie prowadzić zeszyt przedmiotowy.
- b) Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszycie za czas swojej nieobecności w szkole.
- c) W uzasadnionych przypadkach nauczyciel ma prawo zwolnić go z tego obowiązku lub określić, które partie notatek mogą być pominięte.
- d) W przypadku pojawienia się dużej ilości rażących błędów ortograficznych, nieznajdujących uzasadnienia psychologicznego (dysleksja, dysgrafia), nauczyciel poleca uczniowi przepisywanie albo ponowne napisanie notatki, ćwiczenia itp.
- e) Notatka może podlegać ocenie, jeśli uczeń ma ją wykonać w ramach zadania na lekcji. Wówczas notatka sprawdzana jest pod kątem merytorycznym oraz pod kątem formy (poprawność ortograficzna i interpunkcyjna).

8. Projekty edukacyjne

- a) Uczeń bierze udział w pracach w ramach projektów edukacyjnych.

Przy realizacji projektów nauczyciel precyzuje wymagania formalne związane z wykonaniem danego projektu (wybranie tematu projektu, określenie jego celów i zaplanowanie etapów jego realizacji, czasu realizacji, formy wykonania, kryteria oceny, sposobu prezentacji itp.)

- b) Projekty mogą mieć charakter badawczy („sprawdzić”), literaturowy („opisać”) lub praktyczny („wykonać”).
- c) Ze względu na liczbę uczestników, mogą to być projekty indywidualne lub grupowe.

9. Prace domowe

- a) Uczeń powinien systematycznie odrabiać prace domowe.

Przy zadawaniu prac domowych nauczyciel precyzuje wymagania formalne z odrobieniem tego zadania (termin, sposób, których uczeń zobowiązany jest przestrzegać)

- b) Prace domowe mogą mieć charakter dłuższych wypracowań, krótkich zdań, związanych z przygotowaniem do kolejnej lekcji lub ćwiczenia niezbędnego do utrwalenia zdobytych na lekcji umiejętności i wiedzy, zgromadzenia materiałów, wykonania prac plastycznych lub innych.
- c) Nauczyciel sprawdza wykonanie wymienionych wyżej prac w wyznaczonym terminie.
- d) Prace domowe ucznia podlegają sprawdzeniu, ale nie zawsze ocenie w formie stopnia. Znak graficzny (tzw. „widzianka”) oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie pracy, ale nie sprawdzał jej zawartości merytorycznej.
- e) Nieodrobienie pracy domowej w terminie zostaje odnotowane przez nauczyciela

10. Kryteria oceniania (umiejętności szczegółowe):

a) Kształtowanie języka przedmiotu:

- rzeczowość wypowiedzi
- odwoływanie się do wiedzy przedmiotowej
- włączanie terminologii, (języka przedmiotu) do swojego słownika, do mowy potocznej (w sytuacjach typowych i nietypowych)
- rozumienie dosłownego i przenośnego znaczenia słów i stosowanie w sytuacjach praktycznych
- poprawne stosowanie podstawowych pojęć
- zbieranie, uogólnianie, porównywanie wiadomości, wyciąganie wniosków.

b) Rozwiązywanie problemów

- właściwe rozpoznanie i zdefiniowanie problemu
- analizowanie wszystkich aspektów zagadnienia
- zaplanowanie rozwiązania

- zaproponowanie różnych wariantów rozwiązania problemu
- uogólnianie, porównywanie i wyciąganie wniosków.

c) Aktywność na lekcjach

- udział w rozmowach i dyskusjach
- współpraca z zespołem
- udzielanie pomocy kolegom
- inicjatywa (własne propozycje, pytania)
- reakcje na polecenia nauczyciela
- samodyscyplina
- zainteresowanie tematem, przebiegiem lekcji
- inwencja twórcza.

d) Przygotowanie do lekcji

- orientacja w bieżącym materiale
- posiadanie podstawowego wyposażenia (podręcznika, zeszytu)
- odrabianie zadań domowych
- posiadanie niezbędnych materiałów pomocniczych.

e) Praca domowa

- prawidłowe wykonanie
- samodzielność w wykonaniu zadania
- stopień zrozumienia zadania
- zastosowanie wiedzy przedmiotowej
- oryginalność.

f) Praca w grupie

- aktywne uczestnictwo w pracy zespołu
- aktywne słuchanie innych
- tolerancja wobec wartości i poglądów innych osób
- pomoc innym
- modelowanie zachowania innych w grupie
- umiejętność "wchodzenia" w różne role
- korzystanie z pomocy innych osób
- podporządkowanie się poleceniom
- umiejętność dyskusowania, negocjowania

- przestrzeganie kultury języka i dyskusji
- twórczy wkład (argumenty, pomysły)
- współodpowiedzialność

g) Recytacja (wierszy, prozy)

- stopień opanowania treści
- odpowiednia intonacja i modulacja głosu
- właściwe tempo wypowiedzi, przestankowanie, akcentowanie, artykulacja, dykcja
- interpretacja głosowa tekstu (walory artystyczne).

h) Aktywność pozalekcyjna, dodatkowa

- udział w konkursach przedmiotowych
- wykonanie dodatkowych prac w czasie pozaszkolnym
- dobrowolne działania na rzecz innych
- zdobywanie wiadomości wykraczających poza program nauczania

i) Zeszyt przedmiotowy

- kompletność, systematyczność prowadzenia notatek
- sposób udzielania odpowiedzi na pytania, formułowanie wniosków
- poprawność językowa i ortograficzna.

j) Wypowiedź ustna

- zawartość rzeczowa
- wyrażanie sądów, uzasadnienie
- formułowanie argumentów i ich porządkowanie
- płynność, spójność wypowiedzi, logiczny układ treści
- kształtowanie wypowiedzi w zależności od jej celu i sytuacji komunikacyjnej
- bogactwo słownictwa
- poprawność językowa
- sugestywność wypowiedzi.

k) Wykorzystanie informacji z różnych źródeł

- poszukiwanie, porządkowanie i wybór istotnych źródeł informacji
- analiza, porównywanie, uogólnianie, ocena zgromadzonego materiału
- korzystanie z mediów
- umiejętność oceny przydatności zgromadzonych materiałów.

l) Analiza przekazów medialnych

- określanie tematyki dzieła (elementów konwencji gatunkowej)

- dostrzeganie problemów stawianych przez utwór, odczytanie jego intencji
- dostrzeganie związków między kategoriami estetycznymi istniejącymi w utworze (piękno, brzydota, patos, liryzm, ironia ...) a oddziaływaniem na odbiorcę
- wyjaśnienie (na przykładach) sposobu konstruowania obrazu (filmowego, literackiego, graficznego) i warstwy informacyjnej, symbolicznej, estetycznej, perswazyjnej
- uzasadnienie zastosowania określonych technik

ł) Wypracowanie

- zgodność treści pracy z tematem
- sposób rozwinięcia tematu
- zakres i poprawność wykorzystanego materiału
- respektowanie zasad kompozycyjnych
- zastosowanie właściwej formy wypowiedzi
- estetyka pracy
- bogactwo słownictwa
- poprawność językowa
- poprawność ortograficzna i interpunkcyjna
- samodzielność.

III. Sposób poprawiania ocen:

1. Uczeń może poprawić ocenę.
2. Poprawa oceny odbywa się w formie określonej przez nauczyciela przedmiotu.
3. Każdy stopień uzyskany podczas poprawiania oceny wpisuje się do dziennika za oceną uzyskaną poprzednio.
4. Jeżeli uczeń podczas poprawy uzyskał stopień wyższy, poprzedni stopień wykorzystywany jest tylko do oceny systematyczności pracy ucznia.
5. Uczeń może poprawić ocenę w terminie jednego tygodnia. Jeśli z przyczyn losowych uczeń nie może poprawić oceny w tym terminie, nauczyciel na prośbę ucznia może ustalić nowy termin i miejsce poprawienia oceny.

IV. Tryb ustalania oceny cząstkowej:

1. Uczeń oceniany jest za:
  - a) wiedzę (biorąc pod uwagę jej zakres, rozumienie, stopień opanowania, sposób wyrażania),

- b) umiejętności,
  - c) wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków,
  - d) przygotowanie do zajęć i pracę na zajęciach,
  - e) kulturę przekazywania wiadomości.
2. Ocenianie wiedzy i umiejętności ucznia dokonywane jest systematycznie w różnych formach w warunkach zapewniających obiektywność.
  3. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
  4. Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczniów i jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą otrzymać do wglądu na zasadach określonych przez nauczyciela.

V. Tryb ustalania oceny śródrocznej i końcoworocznej:

1. Ocena semestralna lub końcoworoczna jest ustalana na podstawie przynajmniej sześciu ocen cząstkowych.
2. Ocena semestralna lub końcoworoczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
3. Ocenę semestralną (kończącoroczną) ustala się głównie na podstawie ocen cząstkowych z pisemnych i ustnych form sprawdzania wiedzy dokonywanych w klasie (testy, wypracowania klasowe, kartkówki, odpowiedzi ustne).
4. Przy ustalaniu oceny śródrocznej lub końcoworocznej nie wszystkie formy sprawdzania wiedzy muszą być brane pod uwagę.

VI. Informowanie uczniów i rodziców o kryteriach i wymaganiach:

1. Na pierwszych zajęciach nauczyciel informuje uczniów o kryteriach oceniania oraz o zasadach ustalania oceny semestralnej (kończącorocznej). Uczący wyjaśnia również, w jaki sposób rodzice mogą zapoznać się z wymaganiami i kryteriami oceniania (zeszyt przedmiotowy, zebranie z rodzicami, strona internetowa szkoły).

VII. Warunki i tryb uzyskania oceny wyższej niż przewidywana:

1. Uczeń może ubiegać się o roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych wyższą o jeden stopień od przewidywanej, gdy spełnia wszystkie poniższe warunki:
  - 1) pisał wszystkie prace klasowe z danych zajęć edukacyjnych, a w razie usprawiedliwionej nieobecności pisał je w terminie dodatkowym
  - 2) oceny niedostateczne z prac klasowych starał się poprawić w obowiązującym terminie, zgodnie z przedmiotowymi zasadami oceniania
  - 3) skorzystał z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form pomocy

4) w klasyfikacji śródrocznej miał ocenę wyższą niż proponowana ocena roczna z danych zajęć edukacyjnych

5) ze wszystkich form sprawdzających poziom wiedzy i umiejętności uczniów na zajęciach lekcyjnych, miał co najmniej 50% ocen wyższych niż ocena roczna proponowana przez nauczyciela.

2. Sprawdzenie umiejętności i wiadomości ucznia odbywa się w formie pisemnej lub ustnej i obejmuje określony zakres wiadomości i umiejętności, zawarty w wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia oczekiwanej oceny.

3. Sprawdzenie wiadomości i umiejętności obejmuje treści edukacyjne z drugiego półrocza. Mogą to być wybrane przez nauczyciela zagadnienia z treści obowiązujących w drugim półroczu.

VIII. Dostosowanie wymagań:

1. Nauczyciel języka polskiego - na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej - dostosowuje wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub zaburzenia i odchylenia rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym, wynikającym z programu nauczania.

2. Wymagania formułowane na podstawie opinii poradni uwzględniają w szczególności trudności w uczeniu się, rozumiane jako różnorodne rodzaje zaburzeń, manifestujące się istotnymi trudnościami w nabywaniu umiejętności i wykorzystywaniu ich (dotyczą one rozumienia lub używania mowy w formie wypowiedzi ustnej lub pisemnej, które mogą mieć związek z zaburzeniami funkcji słuchowych, myślenia, mówienia, czytania, techniki pisania, stosowania poprawnej pisowni).

IX. Tryb odwoławczy od oceny:

1. Niedostateczną ocenę końcoworoczną uczeń może poprawić w wyniku egzaminu poprawkowego.

2. Termin przeprowadzenia egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły. Odbywa się on w ostatnim tygodniu ferii letnich.

3. Egzamin poprawkowy z języka polskiego przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej.

4. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły.

5. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej, o ile nie przysługuje mu prawo do promocji warunkowej.
6. Ustalona przez nauczyciela na koniec roku szkolnego ocena może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu zgodnie z zasadami określonymi w statucie szkoły.

*Dokument został opracowany przez zespół nauczycieli języka polskiego pracujących
w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Mielcu – Szkoła Podstawowa Nr 8*